

Přestože Roddick prohrál, získal něco mnohem významnějšího – důvěryhodnost. Získal důvěru druhých. Jak mu tento projev věrohodnosti přinesl důvěryhodnost? Podívejte se na celou záležitost takto: Jak budou hlavní rozhodčí v jeho případě reagovat na sporné míče příště? Nejspíš budou brát jeho postoj s respektem. Jeho pověst bude mluvit za něj. Jeho důvěryhodnost ho bude předcházet.

Jaké pocity asi vše vyvolalo v Roddickovi samém? Jak by se cítil, kdyby vyhrál a věděl, že míč ve skutečnosti nebyl mimo hrací plochu? Jednání Andyho Roddicka v tomto zápasu se pro mě stalo symbolem toho, co jsem začal nazývat *Roddickova volba* – dát najevo integritu, i když je to nákladné. Tento příklad dobře ukazuje zřejmé propojení integrity, důvěryhodnosti a důvěry – vůči jiným lidem i sobě samému.

Integrita je pro mě klíčový pojem, který postihuje člověka jako takového, jeho charakter, celostnost, respekt, jehož se mu dostává díky jeho dobrým vlastnostem. Člověk vyznačující se integritou je harmonickou osobností s dobrým charakterem. Je to zásadový, morální člověk, jehož jednání se řídí principy.

Hank Paulson, předseda a generální ředitel, Goldman Sachs

Vnitřní osobnostní integrita připomíná kořeny stromu. Přestože se, stejně jako kořeny, nachází pod povrchem a po většinu času zůstává skrytá našim zrakům, je naprosto nepostradatelná pro výživu, sílu, stabilitu a růst celého organismu. Všichni známe někoho nadaného mimořádnými schopnostmi, dosahujícího přesvědčivých výsledků, a někdy dokonce jednajících s dobrými úmysly, jenž svých výsledků dosahuje nečestně nebo bez morálních zábran a respektování principů – člověka s mentalitou *úcel světi prostředky*. Výsledkem takového přístupu je manipulace, podvádění, nátlak, vydírání a skandály – případy podobné těm, jaké známe díky společnostem Enron, WorldCom a dalším; podvody a zrady, jež ničí manželství a všechny další vztahy.

Alan Greenspan, bývalý předseda amerického Federálního rezervního fondu, říká: *Pravidla, předpisy a nařízení nemohou nahradit charakter.*

Stephen M. R. Covey – Důvěra: jediná věc, která dokáže změnit vše

Další texty v týdnu

Po: Jon 1,1-2,1.11; Lk 10,25-37

Čt: Mal 3,13-20a; Lk 11,5-13

Út: Jon 3,1-10; Lk 10,38-42

Pá: Jl 1,13-15; 2,1-2; Lk 11,15-26

St: Jon 4,1-11; Lk 11,1-4 So:

So: Jl 4,12-21; Lk 11,27-28

Prameny, odkazy

Daniel J. Harrington – Evangelium podle Matouše – Sacra pagina;

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Matouše;

Petr Karas – Boží slovo na každý den; Angelo Scarano – www.pastorace.cz;

Petr Mareček – www.biblickedilo.cz; Misál na každý den liturgického roku

27. neděle v mezidobí – cyklus A

2. října 2011

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: ³³„Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. ³⁴Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. ³⁵Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. ³⁶(Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. ³⁷Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: „Na mého syna budou mít ohled.“ ³⁸Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojďme, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!“ ³⁹A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. ⁴⁰Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ ⁴¹Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ ⁴²Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmu: ‚Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné?‘ ⁴³Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

Mt 21,33-43

Úvod k meditaci

Ježíš v dnešním evangeliu používá obraz vinice. Hospodář posílá stále nové služebníky a dokonce i svého syna, aby vinaře přivedl k nápravě. Také já mohu děkovat za to, že mi Bůh dává mnohé, rozmanité a stále nové příležitosti k tomu, abych se obrátil a napravil. Jedna z těchto příležitostí bude poslední. Jak vnímám výzvy všedního dne? Vnímám dění kolem sebe spíš jako problémy nebo jako příležitosti? Jak bych popsals vinici, kterou mi Pán svěřil?

Výklad biblického textu

Kontext: Toto podobenství vypráví Ježíš v Jeruzalémě během konfrontace s hlavními představiteli židovského národa. Úvodní formulace perikopy, která vyzývá k poslušnosti, je adresovaná posluchačstvu tvořenému z kněží a farizeů (srov. Mt 21,45). Zároveň však zdůrazňuje úzký tematický vztah mezi tímto podobenstvím a předcházejícím podobenstvím o dvou synech.

1. čtení:

Iz 5,1-7

2. čtení:

Flp 4,6-9

Evangelium:
Mt 21,33-43

Srovnání:

Mk 12,1-12

Lk 20,9-19

Iz 5,1-2

Mt 22,3

Žid 1,1-2

Mt 22,6

Žid 13,12

Žl 118,22-23

Sk 4,11

1 Petr 2,7

³³ **Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici:** Ve Starém zákoně se vyvinula pevná metafora Izraele jako Boží vinice nebo vinné révy (Iz 3,14; 5,1-7; 27,2-6; Jer 12,10, popř. Žl 80,9n.16; Jer 2,21; Oz 10,1; Jl 1,7; Ez 15,1-8; 17,1-21; 19,10-14). Metafora se odvolává na spásonosné Boží jednání – Bůh si vyvolil národ a stará se o něj. Bůh je však rovněž Bohem trestajícím. Vinice je Bohem vysazena (Žl 80,9; Jer 2,21; srov. Jer 5,2), je jím udržována (Žl 80,10). U proroků se objevuje stížnost, že nenese žádné plody (Jer 2,21; 8,13; Mich 7,1; srov. Iz 5,2.4; 65,8; Jer 6,9). Tak se stává vinice nebo vinná réva součástí metafory soudu (Iz 5,3; Jer 12,10; Mich 7,1; popř. Oz 10,1; Jer 6,9; 8,13). Ve spisech raného židovství pokračuje užívání této metafory. Téma se objevuje též v podobenství o zlých vinařích (Mk 12,1-12; Mt 21,33-43; Lk 20,9-19) – vychází ze skutečnosti zakládání vinice a péče o ni (srov. Mk 12,1; Iz 5,1n).

Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům: Podobenství začíná zdůrazněním iniciativy hospodáře, který vysadil vinici. Jeho péče a starostlivost je vyjádřena pomocí čtyř činností.

³⁵ **Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali:** Agresivní a násilnická reakce vinařů je vyjádřena pomocí tří činností: zbití, zabití a kamenování.

³⁷ **Naposled k nim poslal svého syna; myslél si: „Na mého syna budou mít ohled.“:** Pán doufal, že vinaři budou dodržovat základní lidské hodnoty. Věřil, že alespoň u syna se rozpomenou na fér hru.

³⁸ **Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojdme, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!“:** Vinaři se domnívají, že se tímto činem zmocnili vinice. Mysleli si, že tímto nepoctivým, agresivním a násilnickým způsobem se domohou svého panství.

³⁹ **A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili:** Líčení synovy smrti je s největší pravděpodobností narážkou na Ježíšovu smrt, ke které došlo za hradbami Jeruzaléma (srov. Lv 24,14.23; Nm 15,36; Dt 22,24; Sk 7,58; Žid 13,12).

⁴² **Nečetli jste nikdy v Písmu: „Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním.“:** Tento text žalmu byl často používán v katechezi prvotní církve. Měl ukázat, jak násilná smrt Ježíše – Mesiáše náleží do Božího plánu spásy (Sk 4,11; 1 Petr 2,7). On, Syn – odmítnutý, zavržený a zabitý vinaři mimo vinici – je nyní přirovnáván ke kameni, který stavitelé zavrhli, který je však Bohem vyvolený jako kámen úhelný. Odmítnutí Ježíše znamená odmítnutí samotného základního kamene Božího království.

⁴³ **Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce:** Toto království bude dáno *národu* (jednotné číslo). *Národ* dává vytušit, že toto slovo není míněno *etnicky*, protože jinak by toto slovo bylo logicky v čísle množném (pohané byli totiž z mnoha národů!) Jedná se spíš o *národ* v duchovním slova smyslu, o *nový Izrael*, zahrnující jak Židy, tak pohany (matoušovská obec se skládala převážně ze židokřesťanů!). Kontrast zde tedy není mezi Židy a pohany, ale mezi prvním a novým Izraelem.

K tématu

Bůh si vyvolil židovský národ, vysvobodil ho z Egypta a přesadil ho do zaslíbené země, podobně jako se přesazuje vinná réva. Tady ho zahrnul vši dostupnou péčí, kterou musí vykonávat vinař na své vinici. Chránil ji a obestavěl ji plotem. Tato historie je popisována také v obrazech dnešního žalmu. Co se však nestalo? Vinice namísto hroznů začala rodit plané plody. Touto metaforou se chtělo ukázat, že vyvolený lid sešel na scesti a zdivočel; místo aby přinášel plody spravedlnosti a věrnosti, tak se obrátil proti Bohu a odvděčil se mu zradou, neposlušností a nevěrností. *Čekal spravedlnost, a hle – nepravost, čekal právo, a hle – bezpráví!*, komentuje tuto situaci Izaiáš v prvním čtení.

V Ježíšově podání je použití obrazu vinice ještě průzračnější. Jsou to vinaři, kteří se vzbouřili, ne už vinice – tedy lidé, ne sama země. Co teď bude dělat Bůh? Podle Izaiáše zničí vinici. Žalm 80 popisuje opuštění vinice ze strany Boha, jež se projevilo v pádu Jeruzaléma a odvezení do vyhnanství. Ježíš však nemluví o zničení vinice. Nejsou to Boží přísliby, tedy jeho plán, který by se měl změnit, ale jeho adresáti. Boží království – vinice – není zničena, ale zůstává, jen bude dána jinému národu. Je to zjevná narážka na osud izraelského lidu; když odmítli proroky a zabili Syna, budou rozprášeni a jejich dědictví připadne jinému dědici. Tím druhým lidem, jemuž je svěřeno království, jsme my, křesťané utvářející církev. V této chvíli jsme vinicí Páně. A je zde otázka, jestli Bůh také dnes nepřesazuje vinici k jiným národům, ochotným ji přijmout, jako jsou například země třetího světa. Není u nás, křesťanských národů Západu, pozorovatelné tiché odmítnutí Syna? A Boha zřejmě nezajímá, jestli zůstane křesťanská kultura v popředí, ale zajímá ho, jestli zůstává víra v Ježíše Krista a přijetí jeho slova.

V žalmu jsme naslouchali zkroušené modlitbě opuštěné vinice. Kéž se z ní dnes stane také naše modlitba. Vyplývá z ní i předsevzetí: Už od tebe neustoupíme, zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé jméno. *Hospodine, Bože zástupů, obnov nás, rozjasni svou tvář a budeme spaseni (Žl 80).*

Raniero Cantalamessa – Slovo a život – roční cyklus A

Máte charakter?

Při přijímání lidí mě zajímají tři věci. Jejich integrita, inteligence a vitalita. Pokud ale někdo postrádá integritu, zbývající dvě ho přivedou do zkázy.

Warren Buffett, generální ředitel, Berkshire Hathaway

Ve třetím kole tenisového turnaje v Římě v roce 2005 hrál Andy Roddick s Fernandem Verdascem ze Španělska a od vítězství ho dělil jediný vítězný míč. Verdasco podával. Když zahrál druhý servis, čarový rozhodčí ohlásil out a diváci začali oslavovat vítězství Roddicka. Verdasco, přesvědčený o tom, že zápas skončil, se vydal k síti, aby mu podal ruku. Jenže Roddick si myslel něco jiného. Přivolal hlavního rozhodčího a ukázal mu stopu po dopadu míče, která ukazovala, že míč neskončil za čarou, ale na ní. Překvapený rozhodčí změnil svůj výrok a přiřkl bod Roddickovu soupeři. Všechny to překvapilo. Ve hře, v níž se většinou nepředpokládá, že by hráči jednali čestně v situacích, které umožňují nečestné jednání, a podřizují se proto rozhodnutí rozhodčího, Roddick výrok rozhodčího opravil ve svůj neprospěch a ztratil nejenom přiznaný bod, ale nakonec i celý zápas.